

izdajajo
mladci II.
novom. jate.

ISKRA

Izhaja
vsak
teden.

Št. 5. Novo mesto 23. marca 1943. L. IV.

V Z T R A J A J !

Koliko jih je, ki se hitro navdušijo za kako stvar in se je z velikim zanosom lotijo! Če pa že takoj prvi hip ne dosežejo presenetljivih uspehov, ki so jih gledali v svoji domišljiji, njih ogenj kmalu ugasne. Posebno potrpi so, če jim kdo pove, da so se pri svojem delu zmotili. Z izgovorom, da dosedanje delo ne odgovarja njih okusu in nagnjenju ter njih zmogućnostim, ga opuste in začno kaj drugega. Ker pa tudi sedaj nã pravih in naglih sadov, si postavijo spet novo nalogo. To se nekajkrat ponovi, dokler se vsi zagrenjeni in prevarani nad življenjem ne umaknejo v brezdnelje. To je tragika mnogih....

Imeli so sicer mnogo lepih načrtov, pa premalo močne volje, da bi vsaj pri enem vstrajali do konca. Njih mlade močã so izgubljene, pokopali so jih kot svetopisemski hlapec svoj talent. Idealizma ni več, ves trud je zaman. Manj kolo jim je vztrajnosti.

Pazimo torej, da ne bomo podobni tem nesrečnikom! Z veseljem se oklenimo svojega dela in nikakor ne odstopimo od njega! Seveda mora biti delo pametno, koristno in primerno našim močem. Toda kakor si ne smemo domišljati, da bomo mogli vse v kratkem času storiti, tako se na drugi strani ne smemo podcenjevati. Vladi smo in zmožni velikih dejanj. Zato pa ni nujno potreben kak izreden talent, temveč predvsem krepka volja, da vstrajamo do konca, pa naj stane, kar hoče.

Da nas ne bo malo stalo, nato smo lahko pripravljeni.

Homines sunt voluntates.

/Sv. Avguštin/

S R E Č A V N E S R E Č I .

Od držav ne ceste preko Gorjancev se pri Lužan odcepi cesta proti Črnomlju. Je zelo strma in se zaradi svojih znamenitih klancev omenuje "križev pot". Za kolesarje je prava smrt. Navzgor še gre. Pot vzameš pod noge, ("komjička") pa lepo pokorno rineš ob strani. Klanci so namreč takšni, kakor se je izrazil neki moj stalni kolesarski tovariš, da jih tudi trije, če gremo vsi na eno kolo, ne izpeljemo. Kako gre navzdol, s' pa lahko misliš. Če ne voziš zelo dobro, boš vse skupaj v košu domov nasil.

Večkrat m' je Previdnost namenila, da sem okisil slabe strani "križevega pota". Tako smo nekoč potovali trije študentje iz Novega mesta domov na Vinico. Do Luže je šlo srečno. Pred mano je vozil Bogo, ki je veljal za najboljšega vozača in nam je vedno dajal navodila. Zavili smo na "križev pot". Z divjo brzino in pridušeno sapo smo padali v dolino. zavoro smo morali čuvati, kakor nas je poučil Bogo. Takrat še nisem bil dober vozač in sem nekoliko zaostal. Da pa ne bi veljal za strahopetca, sem zbral ves pogum in popustil zavore. Že sem se jim približal. Nenadoma sem se znašel pred strmim ovinkom. Zaxx zavoro je bilo že prepozno. Na levi strani cesta je stala vrsta velikih kantonov. Prvi, drugi, in tretji sem v tretjega, zagledal nad seboj nazaj obrnjeno kolo in v velikem lokú odletel. v pet do sedem metrov oddaljen leskov grm. Ko se vstal, sam sebi nisem mogel verjeti, da je okrog mene vse polno kamenja. Priletel se ravno v gost grm in sicer na napol natraččen nahrbtnik. Pogledal sem še kolo na cesti. Razen manjših prask in nekaj špic je bilo kolo čisto v redu. V

Vsakokrat ko gremo Viničani s kolesom v Novo mesto, se na tem mestu ustavimo, se okrepčamo in obudimo spomin, kako je šel Jože gledat, ako so kosi godni, kakor se izražajo viniški pastirji.

RAZTRESENOST PRI ŠTUDIJU.

Če hočemo doseči pri učenju uspehov, se moramo odvaditi vsake raztresenosti med delom. Velikokrat imamo resno voljo, da bi se učili, a nam študij ne prinaša veselja, delo ne gre izpod rok. Največkrat je vzrok temu naša razmišljenost

Delu, ki ga hočemo izvesti, se moramo docela posvetiti, se vanje vglobiti ter pustiti vse drugo ob strani. Rztreseni

smo, če n. pr. med študijem matematike mislimo na jutrišnjo nemško šolsko nalogo, na slab red iz latinščine, ki smo ga dobili včeraj, na govor, ki ga bomo imeli na prihodnjem kongregacijskem sestanku. Tako nam misli begajo iz enega predmeta na drugega, čas teče, mi pa ne pridemo nikamor naprej.

Če hočemo kaj temeljito preučiti, moramo osredotočiti na predmet vse svoje misli in vso svojo duševno energijo. Veliki misleci in učenjaki se v študij tako utopijo, da jim čuti skoro popolnoma odpovejo in ne vedo, kaj se okoli njih godi. Španski mislec Balmez, eden izmed najglobljih filozofov, je študiral tako, da je prebral nekaj vrst iz knjige, nato pa je zavil glavo v plašč, da ga pri razmišljanju ne bi motila svetloba.

Veliko je stvari okoli nas in v nas, ki nas raztresa; zato je treba mnogo vaje, da se priučimo umetnosti študija.

Varujmo se tudi mrzličnosti pri učenju. To je poseben občutek, ki se pojavi pri šolskih nalogah, pred izpiti ali kadar imamo veliko dela. Takrat opravljamo vse z mrzlično naglico; že misel sama, da bomo na pr. jutri vprašani v šoli zgodovino, verouk in da bomo pisali poleg tega še nemško nalogo, nam vzbuja strah. Karvnoče nam postane pri srcu in nas obenem zebe; roke se tresejo. Ne veš, s čim bi začel, ali z veroukom ali z nemščino. V naglici preližeš nekaj verouka, a se ti zazdi, da bo zgodovina važnejša. Vzameš v roke zgodovino; 30 strani je imaš ponoviti, 10 strani je nove snovi, najmanj za tri ure, a nemške naloga bo najbrž iz četrtega dejanja Wilhelm Thella, ki ga še pogledal nisi... Zato glejmo, da napravimo vasko stvar ob svojem času. Če odlašamo, se nam potem nagrmadi preveč snovi, ki je ne moremo prebaviti na-enkrat.

Prižadevajmo si, da se pri študiju čimbolj omejimo od okoliščin, ki nas raztresa; tako bo naše delo temeljito, polno veselja in kronano z uspehom.

-m-

BODOČNOST JE ČRNA - UMAKNI SE !

"Časi so resni, hudi in nihče ne ve, kaj nam bo prineska bodočnost..." Tako je modroval neki študent, "se ne izplača eksponirati. Najprimerneje je, da človek zavzame tretji življenski položaj (organizem se namreč prilagodi, se bori ali se pa umakne) t. j. da se umakne in čaka."---

Torej mi se naj po tej filozofiji lepo umaknemo in čakamo boljših dni! Ko bomo mi spali, bo sovražnik trgjal vero iz src, koval satanske načrte za boj proti Bogu in moril pošteni slovenski narod. In po vsem tem naj bi nastopili srešnejši časi, na katere bi mi v zavetju čakali.

Pa bi čakali zamanj.. Nos sumus tempora. Kakršni ljudje, takšni časi. Kdaj pa bodo potem boljši časi, če bodo ljudje vedno slabši? In ker je poslanstvo in naloga KA ravno ta, da ljudi boljše, zato se mi nikkakor ne moremo umakniti. S trdnim zaupanjem v zmago zremo v bodočnost, prepričani, da je edina rešitev le v spoznanju in priznanju večnih načel.

KAKO NAJ ČITAM.

Med branjem opazimo marsikatero lepo misel, reklo ali originalno primero. Tedaj sá pravimo: "To si moram zapomniti." A kaj kmalu nam je le še nejasno v spominu in končno pozabimo. Kdor hoče od učenja čim več dobiti, naj čita vedno s peresom v roki! Tako so delali vsi veliki možje. Že oba Plinija, sv. avguštin in drugi poznejši duševni velikani so prično uporabljali črtalo ali pero. Qui scribit bis legit, pravi latinski rek in to je resnica.

Ali pa nima uporaba peresa pri čitanju tudi slabe strani? Ni li tako branje zamudno in neprimetno? Kes je, da zlasti v začetku porabimo precej časa, ker nismo še vajeni. Marsi-katero stran papirja popišemo zamanj! Toda te izgube so neznatne v primeri s koristjo, ki jo imamo. Že zato, ker smo premagali površnost in se navadili na red. Kdor bere s peredom v roki, je prisiljen čitati počasi, pozorno in kritično. Ne ustavljam se pri prvi lepi misli, ki jo srečamo. Le kar je res originalno zasluži, da si zapomnimo in zapišemo. Med branjem je najbolje, da si označimo s črto na robu knjige - s podčrtanjem kkkk, kje je kaj vrednega. Kdor noče pisati po knjigi ali če ni njegova, lahko položi listič na tisto stran (in si označi vrsto, kjer je videl kaj posebnega). Da bi si med čitanjem izpisovali lepe misli - rekla, bi bilo zelo zamudno in bi nas motilo. Tako čitanje bi se nam nazadnje že pristudilo. Ko pa smo knjigá prebrali do konca, pregledamo vse in tedaj tudi spoznamo, da marsikaj ni ma več tolike vrednosti zaradi lepših mest, ki smo jih našli pozneje. Kar je res lepo zapišemá v svojo kartoteko.

Tiro.